

Foirm 12S Tuairisceán Cánach don bhliain 2015

(Fostaithe, Pinsinéirí agus Stiúrtóirí Neamhdhísithe)

Tá sé níos tapúla, níos éasca agus níos áisiúla r-Fhoirm 12 a chomhlánú, gheofar í i mochúrsaí ar www.revenue.ie

Úsáid clúdach litreach ar bith agus scríobh 'SAORPHOST' os cionn an tseolta. Níl Stampa de dhíth.

D'uimhir PSP

Tabhair faoi deara: Tá an fhoirm seo le comhlánú agus le seoladh ar ais chuig d'oifig Chánach ar nó **roimh 31 Deireadh Fómhair 2016**. Mura bhfuil Seoladh Fillte léirithe ar an leathanach seo, féach le do thoil ar aon chomhfhreagras a fuair tú ó d'oifig Chánach chun an seoladh ar cheart duit an fhoirm seo a chur chuige a aimsiú, nó tabhair cuairt ar www.revenue.ie agus cuir d'uimhir PSP isteach in aimsitheoir teagmhála na gCoimisinéirí Ioncaim.

Ainm

Seoladh Fillte

Sonraí Pearsanta

Sonraigh do stádas sibhialta, .i. singil, pósta, i bpáirtnéireacht shibhialta, baintreach/baintreach fir, páirtneir sibhialta marthanach, pósta ach gan cónaí a bheith oraibh le chéile, i bpáirtnéireacht shibhialta ach gan cónaí a bheith oraibh le chéile, colscartha, iarPháirtneir sibhialta.

Má tháinig athrú ar do stádas sibhialta in 2015, cuir isteach dáta an athraithe (LL/MM/BBBB)

agus

Sonraigh an stádas sibhialta a bhí agat roimhe seo (m.sh. singil, pósta, srl)

Má tá tú pósta nó i bpáirtnéireacht shibhialta, cuir isteach sa bhosca chun bunús an mheasúnaithe is infheidhme le haghaidh 2015 a léiriú:

Measúnú Comhpháirteach

Measúnú Ar Leith

Cóireáil Shingil

Sonraigh líon na Leanaí Cleithiúnacha

Más mian leat Creidmheas Cánach a éileamh maidir le Baintreach nó Páirtneir Sibhialta Marthanach a bhfuil leanbh cáilitheach aige/aici, sonraigh dáta báis do Chéile nó do Pháirtneara Sibhialta (LL/MM/BBBB)

Do Dháta Breithe (LL/MM/BBBB)

Sonraí do Chéile nó do Pháirtneara Sibhialta

Ainm

Uimhir PSP

Dáta breithe (LL/MM/BBBB)

Cuir isteach sa bhosca/sna boscaí má bhí Cárta Leighis Iomlán agat nó ag do chéile nó ag do pháirtneir sibhialta nó go raibh teidlíocht do Chárta faoi Rialacháin an AE aon uair i rith 2015.

Tú Féin

Céile nó Páirtneir Sibhialta

(Ní hionann cárta leighis 'Dochtúir Ginearálta amháin' agus cárta leighis 'iomlán')

Dearbhaím, ar feadh m'eolais agus mo thuairime, go bhfuil na sonraí go léir ar an bhfoirm agus in aon doiciméadúchán tacaíochta luaite i gceart.

Síniú

Dáta (LL/MM/BBBB)

Cáil an tSínitheora

TAIN an Ghníomhaire (más infheidhmíthe)

Sonraí Teagmhála (sa chás go mbeidh ceist maidir leis an tuairisceán sin)

Ainm Teagmhála

Uimhir theileafóin nó seoladh ríomhphoist

Éilítear ort, leis seo, faoi Alt 879 den Acht Comhdhlúite Cánacha 1997, tuairisceán cánach a ullmhú agus a chur isteach ar an bhfoirm fhorordaithe sin don bhliain 1 Eanáir 2015 go 31 Nollaig 2015 agus sin a dhéanamh ar an 31 Deireadh Fómhair 2016 nó roimhe sin.

Féach an nóta tábhachtach maidir le pionóis ar leathanach 4.

Ráiteas Ioncaim don bhliain 2015

Ba cheart aon mhír(eanna) nach gá a chomhlánú a fhágáil folamh.

Fostaíocht / Pinsean 1

Fostaíocht/pinsean faoi réir cánach de réir ÍMAT

	Tú Féin	Céile nó Páirtneir Sibhialta
Ainm Cuideachta an Fhostóra/an Phinsin	____	____
Minicíocht pá (seachtainiúil, coicisiúil. 4-sheachtain, míosúil, srl.)	____	____
Pá comhlán le haghaidh MSU in 2015 (P60, mír D)	____ , ____ , ____ .00	____ , ____ , ____ .00
Méid MSU a asbhaineadh in 2015 (P60, mír E)	____ , ____ . ____	____ , ____ . ____
Ollmhéid an Phá Incháinite in 2015 (P60, mír A)	____ , ____ , ____ .00	____ , ____ , ____ .00
Méid na cánach a asbhaineadh in 2015 (P60, mír B)	____ , ____ . ____	____ , ____ . ____

Fostaíocht / Pinsean 2

Fostaíocht/pinsean faoi réir cánach de réir ÍMAT

Ainm Cuideachta an Fhostóra/an Phinsin	____	____
Minicíocht pá (seachtainiúil, coicisiúil. 4-sheachtain, míosúil, srl.)	____	____
Pá comhlán le haghaidh MSU in 2015 (P60, mír D)	____ , ____ , ____ .00	____ , ____ , ____ .00
Méid MSU a asbhaineadh in 2015 (P60, mír E)	____ , ____ . ____	____ , ____ . ____
Ollmhéid an Phá Incháinite in 2015 (P60, mír A)	____ , ____ , ____ .00	____ , ____ , ____ .00
Méid na cánach a asbhaineadh in 2015 (P60, mír B)	____ , ____ . ____	____ , ____ . ____

Má tá breis agus 2 fhoirse d'ioncam ÍMAT agat, comhlánaigh an mhír 'Faisnéis Bhreise' ar leathanach 4.

Íocaíochtaí ón Roinn Coimirce Sóisialaí

Sonraí maidir le Pinsean Stáit / Sochar Breoiteachta / Sochar Díobhálacha Ceirde / Sochar Cuardaitheora Poist / Liúntas do Chúramóirí / Sochar Máithreachais / Sochar Uchtála / Sochar Sláinte agus Sábháilteachta srl, (Féach an nóta ar leathanach 4)

An cineál íocaíochta (m.sh. Pinsean Stáit)	____	____
Méid iomlán na híocaíochta in 2015	____ , ____ .00	____ , ____ .00

Má tá níos mó ná foirse ioncaim amháin agat ón Roinn Coimirce Sóisialaí, comhlánaigh an mhír 'Faisnéis Bhreise' ar leathanach 4.

Ioncam eile Nach bhfuil faoi réir ÍMAT

Íocaíochtaí Cothabhála sa chás nach bhfuil cáin asbhainte	____ , ____ .00	____ , ____ .00
Ollmhéid an Úis ar Thaiscí Éireannacha a ndéantar DIRT a asbhaint ina leith	____ , ____ .00	____ , ____ .00

Ioncam ó Stúirthóireachtaí, ó Tháillí, ó Chúnaint, ó Dhíbhinní, srl., nach bhfuil san áireamh aon áit eile

Má tá tú ag fáil ioncaim Chíos, ní mór Foirm 12 a chomhlánú. An tslí is tapúla, is éasca agus is áisiúla chun d'Fhoirm 12 a chomhlánú ná tríd an r-Fhoirm 12 ar www.revenue.ie a úsáid. Seachas sin, is féidir an Fhoirm 12 pháipeir a chomhlánú (féach leathanach 4 chun sonraí a fháil ar cá háit a gheofar í).

Cur síos ar Ioncam	____	____
Ollmhéid Ioncaim	____ , ____ , ____ .00	____ , ____ , ____ .00
Pinsin Eachtracha		
An tír as a ndéantar an íocaíocht	____	____
Méid an Phinsin Eachtraigh/na bPinsean Eachtrach Slándála Sóisialaí	____ , ____ .00	____ , ____ .00
Méid an Phinsin Eachtraigh/na bPinsean Eachtrach (m.sh. pinsean gairme)	____ , ____ .00	____ , ____ .00

Ioncam Díolmhaithe

Ioncam arna fháil faoin Scéim Faoisimh Seomra ar Cíos (Féach an nóta ar leathanach 4)	____ , ____ .00	____ , ____ .00

Amharctar ar dhuine atá ag fail **Ioncam Díolmhaithe i leith Seirbhísí Cúraim Leanaí** mar 'duine inmhuirir' le haghaidh Féinmheasúnú agus ní mór dóibh Foirm 11 a chomhdú don bhliain sin.

Éileamh ar Chreidmheasanna Cánach, Liúntais agus ar Fhaoisimh don bhliain 2015

	Tú Féin	Céile nó Páirtnéir Sibhialta
Creidmheas Cánach ÍMAT – Cuir ☒ isteach sa bhosca, má éilítear (Féach an nóta maidir le pinsin Leasa Shóisialaigh ar leathanach 4)	☐	☐
Creidmheas Cánach do Chúramóir Baile	☐	☐
Creidmheas Cánach Aoise (má rugadh tú nó do chéile nó do pháirtnéir sibhialta roimh 1 Eanáir 1951)	☐	☐
An Dreasacht Athchóirithe Tí (DAT)		
Creidmheas cánach dlíte do 2015 bunaithe ar d'éileamh DAT ar líne	[ ][ ] , [ ][ ][ ] .00	[ ][ ] , [ ][ ][ ] .00

Cuir isteach sa bhosca/sna boscaí thíos chun creidmheasanna cánach, liúntais agus faoisimh a éileamh de réir mar is cuí. Sa chás go bhfuil sé marcáilte * déan cur síos agus sonraigh an méid/na méideanna arna (n-)éileamh sa mhír Faisnéis Bhreise ar leathanach 4.

Costais Sláinte (ceangail Foirm chomhlánaithe 'Med 1')	☐	*Duine faoi éagumas - Faoiseamh chun Cúramóir a Fhostú	☐
Costais Tithe Altranais (ceangail Foirm chomhlánaithe 'Med 1')	☐	*Creidmheas Cánach maidir le Gaol Cleithiúnach	☐
An cíos a íocadh ar lóistín cónaithe príobháideach (ceangail Foirm chomhlánaithe 'Rent 1')	☐	*Sochar Buansláinte (Leanúnachas Ioncaim) (sa chás nár íocadh faoiseamh cánach tríd an bpárolla)	☐
Creidmheas Cúramóra Linbh do Dhuine Singil (ceangail Foirm 'SPCC1' nó 'SPCC2' le do chéad éileamh)	☐	*Táillí Teagaisc	☐
Baintreach, nó Páirtnéir Sibhialta Marthanach, le Creidmheas Cánach do Leanbh Cáilitheach aige/aici	☐	*Conradh Blianachta Scoir (RAC)	☐
Creidmheas Cánach na nDall	☐	*Cuntas Coigiltis Scoir Pearsanta (PRSA)	☐
Liúntas Madra Treorach	☐	*Costais Incheadaithe arna dtabhú i bhfostaíocht (sonraigh do ghairm bheatha sa mhír 'Faisnéis Bhreise' ar leathanach 4)	☐
*Creidmheas Cánach maidir le Leanbh faoi Éagumas	☐	*Árachas leighis íoctha nuair nár tugadh faoiseamh cánach ag an bhfoinse nó áit ar íoc d'fhostóir é	☐

Faoiseamh Úis ar Iasachtaí Tí Neamhurráithe

Tabhair faoi deara: De ghnáth tugann an banc, an cumann foirgníochta srl faoiseamh cánach ar ús arna íoc ar iasachtaí i gcomhair tí atá urraithe ar phríomháiit chónaithe an duine ag an bhfoinse faoi Fhaoiseamh Cánach ag an bhFoinse (FCF). I gcás iasachtaí tí eile, nach bhfuil urraithe ar an réadmhaoin ('iasachtaí neamhurráithe') nár deonaíodh FCF ina leith, féadfaidh tú faoiseamh a éileamh ina leith ach an mhír seo a chomhlánú.

	Tú Féin	Céile nó Páirtnéir Sibhialta
Cuir ☒ isteach sa bhosca le dearbhú go bhfuil an iasacht neamhurráithe	☐	☐
Cuir ☒ isteach sa bhosca, má tá tú incháilithe mar Cheannaitheoir Céaduaire	☐	☐
Dáta na chéad aisíocaíochta (LL/MM/BBBB)	[ ][ ] / [ ][ ] / [ ][ ][ ][ ]	[ ][ ] / [ ][ ] / [ ][ ][ ][ ]
Méid an úis arna íoc in 2015	[ ][ ] , [ ][ ][ ] . [ ][ ]	[ ][ ] , [ ][ ][ ] . [ ][ ]
Dáta éaga na hiasachta (LL/MM/BBBB)	[ ][ ] / [ ][ ] / [ ][ ][ ][ ]	[ ][ ] / [ ][ ] / [ ][ ][ ][ ]

Sonraí Bainc

Aisíocaíochtaí

Más mian leat go n-íocfaí aon aisíocaíocht díreach chuig do chuntas bainc, cuir sonraí do chuntais bhainc ar fáil. (Nóta: Tá sé níos tapúla íocaíocht a fháil go leictreonach ná le seic).

Limistéar Aonair d'Íocaíochtaí Euro (SEPA)

Tá Uimhreacha Idirnáisiúnta Chuntas Bainc (IBAN) agus Cóid Aitheantais Bainc (BIC) curtha in ionad uimhreacha cuntais agus cóid sórtála. Tá na huimhreacha seo ar fáil de ghnáth ar do ráitis chuntais bainc. Tá breis eolais ar SEPA le fáil ar www.revenue.ie. Ní féidir aisíocaíocht a dhéanamh díreach chuig cuntas bainc eachtrach nach bhfuil ina bhall de SEPA.

Uimhir Idirnáisiúnta Chuntas Bainc (IBAN) (Uasfhad: 34 carachtar)

Cód Aitheantais Bainc (BIC) (Uasfhad: 11 carachtar)

Má tá tú pósta nó i bpáirtnéireacht shibhialta agus roghnaigh tú Comh-Mheasúnú i 2015, cuir sonraí chuntais bhainc do chéile nó pháirtnéara shibhialta ar fáil dúinn le do thoil.

Uimhir Idirnáisiúnta Chuntas Bainc (IBAN) (Uasfhad: 34 carachtar)

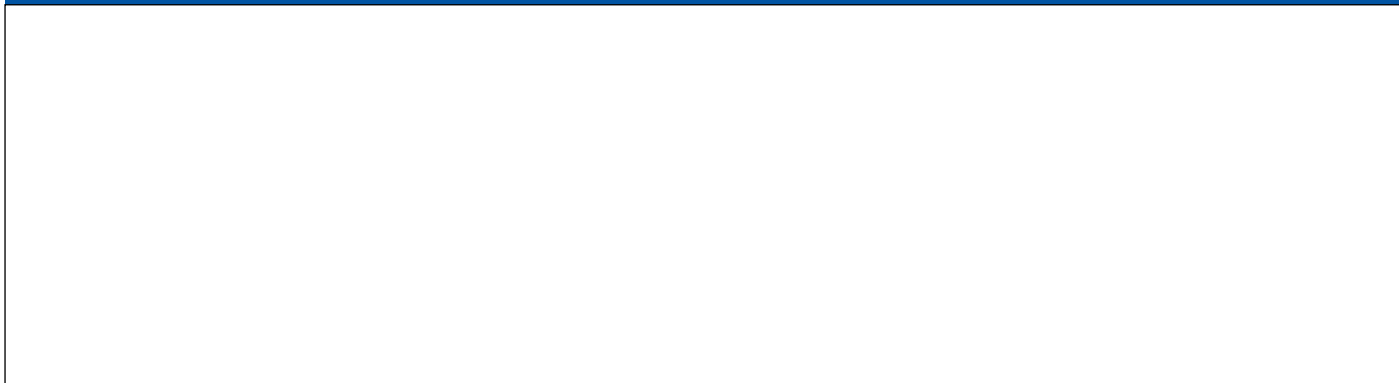
Cód Aitheantais Bainc (BIC) (Uasfhad: 11 carachtar)

Nóta: Íocfar aon aisíocaíocht Cánach chuig an cuntas bainc seo mura gcuirtear a mhalairt in iúl.

Teorainn Ama le haghaidh Éileamh Aisíocaíochta

Ní mór éileamh ar aisíoc cánach a dhéanamh laistigh de cheithre bliana tar éis dheireadh na bliana cánach lena mbaineann an t-éileamh, m.sh., ní mór éileamh don bhliain 2012 a dhéanamh faoi 31 Nollaig 2016.

Faisnéis bhreise ar bith atá ábhartha d'Ioncain agus d'Fhaoisimh

Nótaí maidir leis an bhFoirm 12S a chomhlánú

Cad atá i bhFoirm 12S?

Is tuairisceán simplithe é Foirm 12S le haghaidh cáiníocóirí ÍMAT.

An Fhoirm 12S a chomhlánú

Úsáid BLOCLITREACHA más féidir nuair atáthar ag comhlánú na foirme seo.

D'fhéadfadh breis faisnéise a bheith ag teastáil maidir le cánacha, liúntais agus faoisimh áirithe. Is féidir é seo a dhéanamh cibé acu tríd an chuid nó na codanna ábhartha den Fhoirm 12 iomlán a chomhlánú agus a cheangail nó trí shonraí breise a chur isteach mar chuid den tuairisceán seo. Seachas sin, is féidir leat

- an r-Fhoirm 12 a chomhlánú, gheofar í ar www.revenue.ie. Seo an leagan leictreonach den Fhoirm 12 pháipéir agus ligeann sé duit tuairisceán ioncain a chomhlánú agus creidmheasanna cánach, liúntais & faoisimh a éileamh (lena n-áirítear costais leighis) go leictreonach don bhliain 2015, nó
- an leagan páipéir den Fhoirm 12 iomlán a chomhlánú. Is féidir í seo a íoslódáil ó www.revenue.ie nó a ordú ó sheirbhís Foirmeacha agus Bileog na gCoimisinéirí Ioncain, trí ghlaao a chur ar íosghlaao 1890 30 67 06 (nó +353 1 70 23 050 do ghlaointeoirí ó lasmuigh de Phoblacht na hÉireann).

Réimsí Pá/Pinsin/Ioncain

Cuir isteach figiúirí in Euro amháin - ní gá le figiúirí i cent. Ba cheart na figiúirí sin a chuirtear isteach a bheith slánaithe go dtí an Euro is gaire, m.sh. ba cheart €12,575 a chur isteach in ionad €12,575.68.

Íocaíochtaí ón Roinn Coimirce Sóisialaí – Féach leathanach 2

Forálann an tAcht Leasa Shóisialaigh Comhdhlúthú 2005 go n-íocfar méadú sa phinsin Stáit, sa chás go bhfuil cleithiúnaí fásta ag an dtairbhí. Chun críocha cánach, ba chóir d'fháilteoirí an phinsin Stáit méid iomlán an phinsin agus na híocaíochta méadaithe don chleithiúnaí fásta a chur isteach i réimse cuí an tuairisceáin. Beidh an creidmheas cánach ÍMAT dlite d'fhaighteoir an Phinsin Stáit. Níl teidíocht ag an céile nó ag an bpáirtneir sibhialta don chreidmheas cánach ÍMAT maidir leis an íocaíocht don chleithiúnaí fásta.

Nóta maidir le hIoncam Díolmhaithe - Féach leathanach 2

- **An Scéim Faoisimh Seomra ar Cíos** - Sa chás go ligtear seomra (nó seomraí) i bpríomháit nó san aon áit chónaithe atá ag duine mar chóiríocht chónaithe, tharlódh go mbeidh an t-ioncam ó chíos mar aon le suim ar bith a fhaightear as béilí nó seirbhísí eile a chur ar fáil maidir leis an lígean díolmhaithe ó cháin ioncain sa chás nach sáraíonn an méid comhlán a fuarthas in 2015 €12,000. Tá breis eolais ar fáil ar www.revenue.ie

Cáin Ghnóthachan Caipitiúil

Má rinne tú, nó do chéile nó do pháirtneir sibhialta, aon sócmhainn inmhuirir a dhiúscairt, m.sh. talamh, scaireanna, pictiúir, seandachtaí, srl, i rith na bliana 2015, ní mór duit Foirm CG1 a chomhlánú. Tá an fhoirm sin ar fáil freisin ó www.revenue.ie nó ó sheirbhís Foirmeacha nó Bileoga na gCoimisinéirí Ioncain ach glaoch ar an uimhir íosghlaao 1890 30 67 06 (nó +353 1 70 23 050 do ghlaointeoirí lasmuigh de Phoblacht na hÉireann).

Pionóis Shibhialta / Ionchúiseamh Coiriúil

Déanann dlí cánach foráil do phionóis shibhialta agus smachtbhannaí coiriúla sa chás nach gcuirtear tuairisceán isteach, má dhéantar tuairisceán bréagach nó má éascaítear a leithéid a dhéanamh, nó creidmheasanna cánach, liúntais nó faoisimh nach bhfuil dlite a éileamh. I gcás ionchúisimh choiriúil, d'fhéadfadh duine ciontaithe ar díotáil coire a bheith faoi dhliteanas fineála nach mó ná €126,970 agus/nó pionóis suas go dtí dhá mhéid na difríochta idir an cháin thuairiscithe atá dlite agus an cháin a fhaightear amach faoi dheireadh a bheith dlite agus/nó príosúin.